AUI, secţiunea III e, Lingvistică, tomul LVIII, 2012

Note etimologice și semantice:
voz, vozar, vozarcă, (a) vozi și Vozie

Mircea CIUBOTARU

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi

Dicționarul limbii române (DLR), tom XIII, partea a 3-a, apărut în anul 2005, înregistrează substantivul *voz*[2] (variantă *voj*), cu circulație în Transilvania, cu înțelesul ‘vas mare din lemn, cu gura mai largă decît baza, în care se pun strugurii, prunele etc. la fermentat’ și sinonim cu *tocitoare, zăcătoare*. Un derivat diminutival al său este *vozulete*.

Cuvîntul următor, *vozar*, termen arhaic, cu difuziune în Moldova, este definit ca ‘slujitor care făcea parte dintr-un corp de oaste al unui ținut’. Sensul este dedus din două atestări, una a unui vătav de vozari (anul 1776)[1] și una a breslei vozarilor, scutită de bir (anul 1803)[2].

Termenul, *vozarcă*, regional, desemnînd „un fel de luntre” (fără precizări suplimentare), este găsit într-un text ce evocă un episod din ciocnirile dintre trupele ruseşti şi turci [în 1877], lîngă Băileşti [jud. Dolj], cînd turcii învinşi, fugind spre satul Rast, au fost ajunşi din urmă [la Dunăre]: „Ăi de s-a dus la Rast s-a atîrnat de vozărci, le-a tăiat mîinile, s-a înecat”[3].

În sfîrşit, verbul *a vozi*, înregistrat prin Moldova, are înțelesul ‘a aduna la un loc (multe lucruri de același fel), a îngrămădi’.

Toate aceste cuvinte au etimologia necunoscută.

O documentare istorică şi lingvistică mai insistentă poate conduce la redefinirea sensurilor acestor termeni și, implicit, la clarificări etimologice. Astfel, informațiile despre vozari sînt mai numeroase astăzi, prezența lor fiind consemnată în condicile de cheltuieli și venituri (sămi) ale Vistieriei Moldovei. Cea mai veche datează din anul 1763, cînd între rufeturi (bresle) apar 15 liudi vozari ot Galați, impozitați cu cîte 2 lei vechi[4]. La 1764, Grigorie Ioan Calimah a fost mazilit și o samă înregistra suma de 20 lei dăruită de gospodstva vozarilor care au trecut

---

[1] Th. Codrescu, *Uricaru*, XIX, Iași, 1891, p. 364. Despre pocloanele ce trebuiau luate în anul 1776 de la Covurlui: 10 lei de la vataful de vozari și 33 de lei de la 22 vozari, cîte un pol leu unul.

[2] *Condica Vistieriei Moldovei la 1803*, editor Corneliu Istrati, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2010, p. 141. Între breslele ce nu plăteau bir la ținutul Covurlui sînt și 20 de vozari. La *Glosar*, editorul explică: *vozar* = slujitor în poliția fluvială la Galați (p. 415).

[3] „Șezătoarea”, XVIII, 1922, p. 174.

[4] *Sămile Vistieriei Țării Moldovei*, I (1763-1784), editate de Ioan Caproșu, Iași, Casa Editorială *Demiurg*, 2010, p. 54.

BDD-A1647 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:06 UTC)

calabalîcul gospod[5] peste Dunăre, la Galați, desigur. Atunci, erau 15 vozari ot Galați[6], menționați într-o listă cu slujitorii ot Focșani, săimenii ot Galați, pantîrii ot Iubănești și alții, care nu plăteau bir, ci doar plocoane anuale, la două vadele[7].

Printre cheltuielile pentru tocmitul (h)ambariului de la Isaccea, în anul 1796, apare suma de 82 lei plătită la „vozari și călărași ce-au îmblat la Isaccea”[8], iar în 1797 este consemnată o cheltuială cu doftorul ce a tratat pe vozariul care venea de la Isaccea, fiind împușcat de tîlharii ce au ucis atunci un călăraș[9]. În anul 1806, se cheltuiau 61 de lei plătiți unui nefer și la 12 vozari care au mers cu dubasele la Chilia, pentru a aduce o teschere[10], iar alți patru lei costa trimiterea la Sulina, în 1805, a patru vozari cu un vătăman de călărași spre a cerceta un călăraș de Țarigrad[11], pentru o anume infracțiune.

În prima catagrafie a tîrgului Galați, din anul 1831 (aceea din 1820 nu s-a păstrat), între breslele slujitorilor (călărași de Galați, seimeni hătmănești, podari, ciocli ai tîrgului), apar și șase vozari ai șchelii [portului], cinci locuind în ciastea [cartierul, partea] albă, în Mahalaua din Vale, și unul în ciastea albastră, Mahalaua Rîpii[12]. Dintre aceștia, cinci erau pescari și unul salahor. Este de presupus că alți vozari, probabil încă vreo 14, locuiau în satele din imediata vecinătate a tîrgului, de unde puteau veni mai ușor la slujbă, situație ilustrată clar în cazul altor bresle de slujitori, de pildă, cei din ținutul Iași, la 1820. În *Gheneralnic tablou a prescrierii opștescului norod de ținutul Covurluiului*, 1831 (catagrafia ținutului)[13], nu mai apar breslele slujitorilor, deci nici vozarii.

Toate aceste atestări și detalii identifică atribuțiile de vameși și de dubăsari (șeicari) ale unui mic grup de slujitori domnești de la cel mai important loc de trecere a Dunării de la Galați spre Dobrogea turcească, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și pînă pe la 1830, cînd s-a înființat straja pămîntească (miliția națională), în atribuțiile căreia a intrat și carantina Dunării, cu paza militară a vadurilor principale, iar vechile bresle de slujitori au fost desființate odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului Organic (1832). Așadar, vozarii nu erau un corp de oaste (care nu mai exista în epoca fanariotă), ci de slujitori, și nu din orice ținut, ci numai de la porturile și marile vaduri dunărene.

Mult mai bogate sînt informațiile despre vozari din surse otomane. Cunoscutul turcolog Nicoară Beldiceanu a descris instituția *vozarlık*-ului, într-un articol din

[5] *Ibidem*, p. 307.
[6] *Ibidem*, p. 338.
[7] *Ibidem*, p. 340.
[8] *Ibidem*, II (1786-1798), p. 446.
[9] *Ibidem*, p. 475,
[10] *Ibidem*, III (1805-1826), 2011, p. 60.
[11] *Ibidem*, p. 63.
[12] Arhivele Naționale Iași, *Vistieria Moldovei*, condica 263/1831 (*Reghistrurile ciastilor orașului Galațîi*), f. 9 r. și 123 r.
[13] *Ibidem*, condica 607/1831.

BDD-A1647 © 2012 Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:06 UTC)

1973[14], republicat apoi într-un volum de studii[15]. Rezumînd, ştirile şi rezultatele cercetării sînt următoarele: termenul *vozar* apare mai întîi într-o condică turcească din 1502-1503, unde sînt menţionaţi cinci vozari de la schela din Hîrşova, iar *vozarlık*-ul a fost o practică (instituţie) moştenitoare a administraţiei fiscale de la porturile dunărene anterioară cuceririi otomane (secolul al XIV-lea). Ea este atestată cu acest cuvînt numai la schelele bulgăreşti de la Feth ul-Islām (localitate în apropiere de Porţile de Fier, pe malul sîrbesc de azi, poate Kladova, apreciem noi), Vidin (prima atestare a termenului *vozarlık* din timpul sultanului Baiazid II, 1481-1512), Rahova (azi, Oreahovo), Nikopole, Rusciuk (azi, Ruse) şi Silistra, precum şi la schelele valahe de la Orşova, Giurgiu, Hîrşova, Măcin, Brăila, Isaccea, Tulcea, Qara Kharamanliq (Sfîntul Gheorghe de azi), şi, de asemenea, pe Nistru, la Tighina (Bender, după cucerirea de către turci la 1538). Vozarlık-ul era o asociaţie/tovărăşie de vozari creştini (18 la Nikopole, un număr apropiat fiind estimat şi în celelalte porturi), avînd monopolul trecerii peste Dunăre a persoanelor, mărfurilor şi animalelor cu ambarcaţiuni proprii, pentru care obţineau o cotă-parte din venitul afacerii, în funcţie de capitalul investit de fiecare asociat. Foarte preţioase sînt, pentru istoria economică, informaţiile privind mărfurile şi animalele ce erau trecute peste Dunăre în diverse schele şi valoarea taxelor percepute. În timpul iernii, cînd Dunărea îngheţa, activitatea vozarilor era suspendată. Aceştia aveau şi obligaţia unei campanii de pescuit de patru zile pe an în folosul statului. Sursele lui N. Beldiceanu, numai din secolul al XVI-lea, nu înregistrează activitatea de la Galaţi, ceea ce înseamă că atunci nu era acolo o schelă. Termenul derivat *vozaryye* desemna taxa percepută, din care jumătate era reţinută de fisc sau era destinată trezoreriei imperiale.

Cercetătoarea Anca Popescu pune în relaţie vozarlık-ul, documentat de studiul lui Nicoară Beldiceanu, cu altă instituţie otomană, derbendcilik-ul, astfel: „Locuită din timpuri preistorice, înălţimea de la Dervent [de pe malul stîng al Dunării, vis-à-vis de insula Păcuiul lui Soare] a găzduit în secolul al XI-lea şi o fortificaţie de piatră care făcea pandant cu cetatea din insulă a Păcuiului. Păstrarea denumirii de *Dervent* sugerează existenţa anterioară a unui post de control fluvial din epoca otomană. Cele patru poziţii, Karaharman, Prislava, Hîrşova şi Dervent, sînt strategic valoroase pentru împiedicarea incursiunilor navale nedorite dinspre Marea Neagră. Toate patru străjuiesc cîte un vad al Dunării. Prezenţa instituţiei *vozarlık*-ului, în anumite locuri pe malul fluviului, arată vocaţia acestora de a controla atît traversarea de pe un mal pe celălalt cît şi traficul fluvial. Pentru regiunea care ne interesează

[14] *Le vozarlık: une institution ponto-danubienne*, din „Süd-Ost Forschungen", (München), 32, 1973.
[15] *Le monde ottoman des Balkans (1402-1566), Institutions, société, économie*, Variorum Reprints, Londra, 1976, p. 73-90.

BDD-A1647 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:06 UTC)

aici, această instituţie este documentată la Karaharman, Tulcea, Isaccea, Măcin, Hîrşova şi Silistra"[16].

În alt studiu al Ancăi Popescu, găsim încă o referinţă la problema în discuţie, în legătură cu nişte podari (tc. *köprücü*) de la Karasu, „un fel de vozar-i, transportori cu mici ambarcaţiuni, de pe un mal pe altul, aşa cum sînt întîlniţi în porturi ca Tulcea, Măcin, Hîrşova, Silistra etc."[17].

O chestiune care l-a preocupat pe Nicoară Beldiceanu a fost etimologia cuvîntului *vozar*, încercată anterior de cunoscutul istoric Joseph von Hammer (1815) şi de Bistra Cvetkova (1967). Iniţial, acesta a fost tentat să caute o origine arabă a termenului, dar a ajuns la sîrb. *vozar*, cu sensurile 'voiturier, charretier, cocher, rameur, passeur'[18]. O situaţie considerată stranie a reieşit din observaţia că, deşi substantivul *vozar* este sîrbesc, instituţia *vozarlık*-ului nu este totuşi cunoscută pe traseul din Serbia al Dunării[19]. Recenzentul volumului din 1976, istoricul Sergiu Iosipescu, a crezut că poate soluţiona dificultatea, propunînd etimonul românesc *vad* > *vădar* > *vozar*, evident o explicaţie improvizată, fără niciun temei fonetic şi semantic[20]. Anca Popescu, fără să accepte explicit această posibilitate, sugerează eventualitatea valabilităţii ei prin referirea la anumiţi termeni istorici pentru vaduri şi serviciul de trecere prin vaduri[21].

Cu aceste informaţii, putem pune în relaţie de derivare în limba română, fără dificultăţi formale sau semantice, cuvintele *vozar* şi *vozarcă*, acesta din urmă desemnînd o ambarcaţiune fluvială de tipul dubaselor, şăicilor sau bacurilor, avînd o capacitate mare de încărcare, şi nu o simplă luntre. Derivarea cu sufixul *-ca* este similară în derivatele *coşar* > *coşarcă*, *tătar* > *tătarcă* etc.

În privinţa dificultăţii semnalate de Nicoară Beldiceanu, observăm că savantul nu a cunoscut nici existenţa în română a cuvîntului *vozar* şi nici derivatul *vozarcă*,

---

[16] *Străjuirea navigaţiei pe Dunăre în epoca otomană:* ***derbendcilik-ul***, în „Studii şi materiale de istorie medie" (**SMIM**), XXVIII, 2010, p 158.

[17] Anca Popescu, *Toponimii multiple în sancak-ul Silistra (sec. al XVI-lea)*, în **SMIM**, XXIX, 2011, p. 172.

[18] *Op. cit.*, p. 75.

[19] *Ibidem*, p. 76.

[20] „Anuarul Institutului de Istorie şi Arheologie «A. D. Xenopol»", Iaşi, 1979, p. 579-584.

[21] *Străjuirea navigaţiei pe Dunăre* ..., p. 158, nota 36: „Un text din secolul al XVII-lea cuprinde expresia *praefectus vadorum*, v. V.A. Urechiă (ed.), *Memoriu asupra scrierii lui Bandinus de la 1646. Urmat de text, însoţit de acte şi documente*, **AARMSL**, seria a II-a, 1893-1894, Bucureşti, 1895, 16, p. 179. Mai trebuie amintit că, în secolul al XV-lea, atît în Ţara Românească cît şi în Moldova, funcţiona o instituţie cu acelaşi rol, *brodină*, *brudină*, numită aşa de la cuvîntul slav *brod* care înseamnă 'vad', similară cu *podăritului*, deservită de *podari*, termen slav care denumea pe cei care conduceau un pod umblător, v. *Instituţii feudale din ţările române. Dicţionar*, coord. O. Sachelarie, N. Stoicescu, Bucureşti, 1988, p. 60 şi p. 366. Este de reţinut şi menţionarea acelor *nautai*, locuitori ai malurilor Dunării, în timpul unei expediţii a avarilor lui Baian împotriva slavilor, v. Nicolae Iorga, *Le Danube d'Empire*, în *Mélanges offerts à M. Gustave Schlumberger*, Paris, 1924, p. 16-17.

BDD-A1647 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:06 UTC)

de negăsit în dicţionarele noastre pînă la DLR citat[22]. Acceptarea unui împrumut românesc şi nu sîrb în turcă ar explica prezenţa termenului *vozarlık* în legătură doar cu schelele roneşti şi bulgăreşti de la Dunăre, cu precizarea că un cuvînt *vozar* nu este atestat şi în bulgară. Această propunere etimologică implică însă clarificarea altor întrebări, în primul rînd a originii denumirii *vozar*. Va fi fost acesta un împrumut din sîrbă în română (sau invers) şi din una din aceste limbi în turcă? DLR consideră necunoscută etimologia cuvîntului *vozar*, dar aceasta apare cu claritate în baza v. sl. *voz* pe care însă autorii DLR nu au văzut-o, din cauza sensurilor aparent incompatibile ale bazei şi derivatului. Substantivul vechi slav, probabil existent şi în slava comună, fiind apropiat de termeni corespunzători din lituaniană, islandeză, greacă veche şi gotică, avea sensul general 'vehicul', 'car', 'căruţă'[23]. El se găseşte în toate limbile slave (rus. *воз*, ucr. *віз*, bg. *воз*, scr. *voz*, sloven. *vôz*, ceh. *vůz*, slovac. *voz*, pol. *wóz*)[24], cu formă aproape identică şi cu înţelesuri similare, unele specializate sau metaforice (de pildă, pentru desemnarea constelaţiilor Carul Mare şi Carul Mic sau Ursa Mare şi Ursa Mică, în rusă, ucraineană, polonă şi slovenă). Interesează în această discuţie îndeosebi restricţiile de sens şi sensurile specializate care s-au produs în limbile slave şi care s-au propagat şi în română. În rusă, de exemplu, *воз* înseamnă, figurat, şi 'grămadă, mulţime, noian, puzderie'[25], prin metonimie (conţinutul divers al încărcăturii unui car sau furgon), iar în unele graiuri sensul s-a extins, cuvîntul desemnînd şi un convoi de vase remorcat[26] (pe un fluviu). În sîrbocroată, găsim derivate cu sensuri ce interesează în această discuţie: *vozač* şi *vozar*, însemnînd 'căruţaş, vizitiu, vatman, luntraş, vîslaş', *vozarina* 'taxa de transport' şi 'navlu/navlon' (chiria pentru utilizarea unui vas particular de transport, costul transportului de persoane şi mărfuri, taxa pentru această activitate pe un fluviu). De asemenea, în slovacă *vozar* şi *voziar* înseamnă 'căruţaş'. Derivatul verbal în rusă *возить* 'a duce, a transporta lucruri sau călători' păstrează sensul bazei

[22] Singurul dicţionar în care mai este înregistrat termenul *vozar* (secolul al XVIII-lea), dar numai cu sensul 'căruţaş', este cel al lui Ioan Morariu, *8500 de termeni istorici şi arhaisme. Dicţionar*, Bacău, Editura EduSoft, 2008.

[23] Československá Akademie Věd, Slovanský Ústav, *Slovník jazyka staroslověnske'ho. Lexicon linguae paleoslovenicae*, 5, Nakladatelství československe′ Akademie Víd, Praha, 1962.

[24] Макс Фасмер, *Этимологический словарь русского языка*, I, Москва, 1964; Б. Д. Гринченко, *Словарь украинского яэыка*, Державне видавицтвоУкраїни, 1925; *Болгарсково-русский словарь*, составил проф. С.Б. Бернштеин, Москва, 1953; Dorin Gămulescu, Marco Jivkovici, *Dicţionar sîrbocroat - român*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1970; *Slovník slovenskéno jazyka*, V. diel, Vydavatel′stvo Slovenskej Akadémie Vied, Bratislava, 1965; *Польско-русский словарь*, под редакцией М.Ф. Розвадовской, Москва, 1958; Aleksander Brückner, *Słownik etymologiczny języka poskiego*, Warszawa, 1970.

[25] Gh. Bolocan, Tatiana Voronţova, Elena Şodolescu-Silvestru, *Dicţionar rus-român*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1985.

[26] *Словарь русских народных говоров...*, Издательство „Наука", Ленинград, 1970.

BDD-A1647 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:06 UTC)

substantivale[27], iar în sîrbocroată *voziti* înseamnă 'a conduce un vehicul'. Dicţionarele-tezaur ale limbilor slave sau glosarele dialectale, la care nu am avut acces, ar putea aduce precizări asupra dezvoltărilor semantice din aceste limbi în corelaţie cu cele din limba română. În acest sens, verbul *a vozî* 'a aduna la un loc (multe lucruri de acelaşi fel), a îngrămădi', înregistrat de Arthur Gorovei în Munţii Moldovei[28], este puţin probabil un derivat din *a găvozî* 'a vîrî, a ascunde într-o bortă', de la *găoadză*, aşa cum credea Giorge Pascu[29], ci, mai curînd, atestă indirect circulaţia regională a unui cuvînt *voz* (*voj*), acela care în graiurile de sud-vest ale dacoromânei are sensul 'cadă mare în care se pun fructele la fermentat', căci într-un asemenea vas mare se pun la grămadă fructe, pentru fermentare, precum şi într-un vehicul se pot pune diverse lucruri, bagaje, un calabalîc, un agarlîc, ca în vozărcile de la Dunăre. Termenul *voz* a atras atenţia Lidiei Sfîrlea[30], care însă a admis explicaţia lui Th. Capidan, acesta semnalînd arom. *vozã* 'sticlă (de apă)', 'botă', împumutat din alb. *vozε*, cu acelaşi înţeles[31].

O chestiune incertă rămîne aceea de a şti dacă rom. *vozar* este un derivat de la rom. *voz* sau este împrumutat din scr. *vozar*, căci în această limbă există, ca şi în română, sufixul *-ar* care derivă nume de agent de la verbe şi, îndeosebi, de la substantive[32]. Nici filiera sîrbocroată → turcă → română sau sîrbocroată → română → turcă nu este exclusă. Considerăm mai probabilă această ultimă posibilitate, fiindcă în română nu este atestat termenul *voz* cu sensul 'ambarcaţiune', care să explice apoi derivatul *vozar*.

Nu cunoaştem o etimologie pentru toponimul *Vozie*, numele medieval românesc al fostului castel genovez Lerici, apoi al tîrgului, cu cetate, Oceakov (azi oraş în Ucraina) de la intrarea din Marea Neagră în limanul Niprului. Fortificaţia a fost cucerită de moldoveni în 1455, apoi de tătarii din Crimeea, de turci, în 1538, şi a intrat în stăpînire rusească în anul 1788. Referinţele la cetatea Vozia sînt numeroase în izvoarele documentare româneşti, dar ne interesează aici acele informaţii care aruncă o lumină semnificativă asupra activităţii comerciale din acest port strategic şi care pot motiva etimologia pe care o propunem. Aici, soseau în anul 1764 mai multe convoaie de plute de cherestea trimisă de la Orhei la Vozie, prin limanul Nistrului, de unde erau tractate de caiace pe mare[33]. O sumă mare s-a plătit în acelaşi an pentru un navlon de la Acherman (Cetatea Albă) pînă la Vozie, pentru cherestea[34]. Tot pe

[27] *Dicţionar rus-român*, Gheorghe Bolocan, Tatiana Voronţova, Elena Şodolescu-Silvestru, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1985.
[28] *O samă de cuvinte din Munţii Sucevei*, în „Şezătoarea", II, p. 44.
[29] *Despre cimilituri. Studiu filologic şi folkloric*, Partea I, Iaşi, 1909, p. 234.
[30] *Aspecte ale lexicului graiului din Valea Sebeşului*, în CL, VI, 1961, p. 124.
[31] *Raporturile româno-albaneze*, în DR, II, 1922, p. 553.
[32] A. Meillet, A. Vaillant, *Grammaire de la langue serbo-croate*, Paris, 1924, p. 144, 150.
[33] *Sămile Vistieriei Ţării Moldovei*, I (1763-1784), editate de Ioan Caproşu, Iaşi, Casa Editorială *Demiurg*, 2010, p. 284.
[34] *Ibidem*, p. 361.

BDD-A1647 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:06 UTC)

mare erau trimise lemne și cărbune, precum și făina Voziei adusă la Isaccea din mai multe ținuturi moldovenești în 1786[35]. Dacă asemenea activitate a durat secole de-a rîndul, nu numai pe mare, ci pe Nipru, putem presupune că *Vozia* a fost creat ca toponim rusesc (*voz* + suf. *-ja*), motivat de situarea acestui port ca *punctum terminus* pentru convoaiele (*voz*) de plute și dubase care transportau mărfuri coborîte pe cele două mari rîuri continentale și destinate prioritar Țarigradului.

Bibliografie selectivă

Beldiceanu, Nicoară, *Le monde ottoman des Balkans (1402-1566), Institutions, société, économie*, Variorum Reprints, Londra, 1976, p. 73-90.

Beldiceanu, Nicoară, *Le vozarlık: une institution ponto-danubienne*, din „Süd-Ost Forschungen", (München), 32, 1973.

Codrescu, Th., *Uricaru*, XIX, Iaşi, 1891.

Condica Vistieriei Moldovei la 1803, editor Corneliu Istrati, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2010.

Popescu, Anca, *Străjuirea navigaţiei pe Dunăre în epoca otomană:**derbendcilik-ul***, în „Studii și materiale de istorie medie" (**SMIM**), XXVIII, 2010.

Popescu, Anca, *Toponimii multiple în sancak-ul Silistra (sec. al XVI-lea)*, în **SMIM**, XXIX, 2011.

Sămile Vistieriei Ţării Moldovei, I (1763-1784), editate de Ioan Caproșu, Iași, Casa Editorială *Demiurg*, 2010.

Vistieria Moldovei, condica 263/1831 (*Reghistrurile ciastilor orașului Galații*), f. 9 r. și 123 r, la Arhivele Naționale Iași.

[35] *Ibidem*, II (1786-1798), p. 189, 200, 207.

BDD-A1647 © 2012 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-28 15:01:06 UTC)